

STANOWISKO
PREZESA NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPROWADZONEGO AUDYTU
ZEWNĘTRZNEGO W ZAKRESIE BUDŻETU
ORAZ GOSPODARKI FINANSOWEJ
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2017 r. DO 31 GRUDNIA 2019 r.

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	5
2.	STANOWISKO W ZAKRESIE OBSZARU FINANSOWO-KSIĘGOWEGO	6
2.1.	ROZLICZENIE DELEGACJI	6
2.2.	ZALECENIE DOTYCZĄCE DELEGACJI	10
3.	STANOWISKO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	11
3.1.	PRZESŁANKI TRYBU NEGOCJACYJNEGO	11
4.	OMYŁKI PISARSKIE W TREŚCI SPRAWOZDANIA	11

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ nie rzadziej niż raz na 3 lata przeprowadza się audyt zewnętrzny w zakresie wykonania budżetu oraz gospodarki finansowej Najwyższej Izby Kontroli. Audyt obejmuje okres następujący po okresie objętym ostatnim audytem. W związku z tym, że ostatni audyt przeprowadzony był w 2016 roku i obejmował okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2016 r., zakończone obecnie czynności audytowe objęły okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2019 r.

W przedstawionym *Sprawozdaniu z przeprowadzenia audytu zewnętrznego w zakresie budżetu oraz gospodarki finansowej Najwyższej Izby Kontroli za okres od 1.01.2017 r. do 31.12.2019 r. (dalej: Sprawozdanie)* Audytor wydał opinię potwierdzając, że:

- 1) roczne sprawozdania z wykonania budżetu Najwyższej Izby Kontroli za lata 2017, 2018 oraz 2019 były prawidłowe i wiarygodne;
- 2) stan faktyczny w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2019 roku był zgodny ze stanem wymaganym w zakresie dotyczącym procesów pobierania i gromadzenia środków publicznych, dokonywania wydatków ze środków publicznych, udzielania zamówień publicznych oraz zwrotu środków publicznych;
- 3) wystąpiła gospodarność, celowość i rzetelność dokonywania wydatków ze środków publicznych oraz udzielania zamówień publicznych, a także prawidłowość wykorzystania zasobów;
- 4) sposób prowadzenia gospodarki finansowej oraz stosowania procedur dotyczących procesów wymienionych w pkt 2 był prawidłowy.

Wydając powyższą opinię Audytor wskazał, że przeprowadzając badanie nie napotkano na przypadki ograniczeń w dostępie do materiału dowodowego, co pozwoliło na wyciągnięcie miarodajnych wniosków, zaś zastosowane testy pozwoliły zgromadzić materiał dowodowy dający wystarczającą podstawę do przeprowadzenia wnioskowania co do zgodności stanu oczekiwanego ze stanem faktycznym (prawidłowość i wiarygodność), gospodarności, celowości i rzetelności oraz wykorzystania zasobów, a także odnośnie sposobu stosowania odpowiednich procedur.

Niezależnie od wyżej przytoczonej opinii, Audytorzy w treści sprawozdania wskazali na zdarzenia gospodarcze, w przypadku których istnieją rozbieżności w ocenie, przez co wymagają one obszerniejszych wyjaśnień, aczkolwiek jak podano ich skala i ranga nie zaważyły na ogólnej pozytywnej opinii odnośnie badanych obszarów i zostały one zaprezentowane w celu usprawnienia działalności Najwyższej Izby Kontroli.

Korzystając z uprawnień wynikających z art. 7d ust. 3 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli oraz kierując się troską o wysoką jakość przedłożonego dokumentu przedstawiam swoje Stanowisko do treści przedłożonego mi *Sprawozdania*.

W części szczegółowej Stanowiska, zamieszczone cytaty stanowią kopię oryginalnych ustaleń Audytora zewnętrznego zawartych w *Sprawozdaniu*.

W ostatniej części Stanowiska zwracam uwagę na zauważone omyłki natury pisarskiej. Uwagi te mają na celu wyeliminowanie wątpliwości, co do poczynionych ustaleń odnośnie stanu faktycznego.

¹ Dz.U. 2020 poz. 1200 ze zm.

2. STANOWISKO W ZAKRESIE OBSZARU FINANSOWO-KSIĘGOWEGO

W obszarze finansowo – księgowym audytorzy wskazali w *Sprawozdaniu* na występowanie zdarzeń gospodarczych, w przypadku których pojawiły się rozbieżności w ocenie Audytora i Najwyższej Izby Kontroli (dalej: NIK).

2.1. ROZLICZENIE DELEGACJI

Ustalenie audytu (punkt 3.1, str. 38 *Sprawozdania*, akapit drugi, od drugiego zdania):

„W naszej ocenie obowiązujące regulacje wewnętrzne nie precyzują jednoznacznie konieczności dokumentowania takich elementów rozliczenia, które mają wpływ na ocenę poprawności naliczenia świadczeń z tytułu wykonywania zadań poza siedzibą pracodawcy. Dotyczy to w szczególności nieuregulowania sposobu określania i dokumentowania kilometrów przebiegu pojazdu (co jest niezbędne do prawidłowego ustalenia należności z tytułu używania prywatnego pojazdu do celów służbowych, czasu rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej (co jest niezbędne dla prawidłowego obliczenia należności z tytułu diet i ryczałtów za nocleg”).

Stanowisko NIK:

Uwaga jest niezasadna, bowiem przyjęte przez NIK rozwiązania dają pełną możliwość prawidłowego rozliczenia delegacji służbowej.

Uzasadnienie:

Przyjęty w Izbie sposób rozliczania delegacji służbowych przewiduje stosowanie następujących dokumentów obejmujących dane jak niżej:

- formularz polecenia wyjazdu służbowego – zawierający numer formularza, imię i nazwisko osoby delegowanej, stanowisko służbowe, cel wyjazdu, miejsce rozpoczęcia i zakończenia podróży, okres podróży, środek lokomocji, podpis zlecającego wyjazd;
- formularz wniosku pracownika o wyrażenie zgody na przejazd podróży służbowej samochodem osobowym nie będącym własnością pracodawcy – zawierający imię i nazwisko pracownika, nazwę jednostki organizacyjnej NIK, stanowisko służbowe, cel delegacji, prośbę o wyrażenie zgody wraz z uzasadnieniem, dane pojazdu, dane dotyczące podróży, tj. jej termin, trasę i liczbę kilometrów, oświadczenie pracownika według wymaganego wzoru, akceptację dyrektora;
- formularz ewidencji przebiegu pojazdu – zawierający imię, nazwisko i adres pracownika, numer delegacji, numer rejestracyjny pojazdu, pojemność silnika, numer kolejny pozycji, datę wyjazdu, opis trasy skąd dokąd, cel wyjazdu, liczbę faktycznie przejechanych kilometrów, stawkę za jeden kilometr przebiegu, wartość, datę i podpis pracownika delegowanego, podpis osoby sprawdzającej zestawienie oraz podpis dyrektora zatwierdzającego;
- formularz szczegółowego rozliczenia do wyjazdu służbowego – zawierający imię i nazwisko pracownika, numer pozycji, miejscowość wyjazdu oraz datę i godzinę, miejscowość przyjazdu oraz datę i godzinę, środki lokomocji, ilość kilometrów, koszty przejazdu wg przejechanych kilometrów, kwotę ryczałtu na przejazdy lokalne, wartość diet, koszty noclegów i ogółem wartość rozliczenia, datę i podpis pracownika delegowanego, podpis osoby sprawdzającej zestawienie oraz podpis dyrektora zatwierdzającego;
- formularz rozliczenia rachunku kosztów podróży (druk akcydensowy) – zawierający zbiorcze dane wymienione w ww. formularzu szczegółowego rozliczenia wyjazdu służbowego;

- oświadczenie pracownika o zapewnieniu bezpłatnego wyżywienia i korzystaniu z komunikacji miejscowej uprawniającej do korzystania z ryczału na dojazdy (ilość);
- faktury za noclegi i inne rachunki oraz dokumenty źródłowe związane z poleceniem wyjazdu służbowego.

Wszystkie wymienione dokumenty sprawdzane są pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym, w tym pod względem wewnętrznej spójności rozliczenia i spójności z innymi dokumentami np. z listą obecności. Katalog informacji zawartych w opisanych dokumentach jest na tyle szeroki, że zapewnia możliwość należytej kontroli prawidłowości rozliczenia należności wynikających z podróży służbowej. Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła braku jakiejkolwiek dodatkowej informacji, która byłaby niezbędna do prawidłowego wyliczenia i kontroli należności z tytułu wyjazdu służbowego. Audytor również nie wskazał brakujących elementów rozliczenia, które miałyby jego zdaniem mieć wpływ na ocenę poprawności naliczenia świadczeń z tytułu wykonywania zadań poza siedzibą pracodawcy. Tym samym nie można zgodzić się z jego stanowiskiem.

Stosowany sposób udokumentowania i rozliczenia podróży służbowej wynikał z przyjętej polityki rachunkowości oraz pisma okólnego nr 1/2016 Dyrektora Generalnego NIK z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie zasad rozliczania kosztów używania przez pracowników NIK samochodów osobowych nie będących własnością pracodawcy zmienione pismem okólnym nr 4/2016 z dnia 31 maja 2016 r. oraz pisma okólnego nr 2/2016 Dyrektora Generalnego NIK z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie zasad ustalania miejscowości rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej na obszarze kraju pracowników NIK, zmienionego pismem okólnym nr 5/2016 z dnia 31 maja 2016 r.

Ustalenie audytu (poz. 3.1 str. 38 *Sprawozdania*, akapit ostatni):

„Ponadto zidentyfikowaliśmy przypadki niezgodności sposobu rozliczania zwrotu kosztów z tytułu podróży służbowych z istniejącymi regulacjami wewnętrznymi NIK (wypłata należności ponad zatwierdzony kilometr – ryczał za dojazdy), a także nieprawidłowe rozliczanie wysokości diet z tytułu podróży służbowych”.

Stanowisko NIK:

Uwaga jest niezasadna, bowiem rozliczenie zwrotu kosztów z tytułu podróży służbowych było zgodne z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi jak i przepisami zewnętrznymi.

Zważywszy, że uwaga ma charakter ogólny, zaś zidentyfikowane przez Audytora przypadki szczegółowo opisane zostały w załączniku nr 1 do *Sprawozdania*, stanowisko NIK wraz z uzasadnieniem w przedmiotowej sprawie przedstawione zostało przy zgłoszonych uwagach do treści tego załącznika.

Ustalenie audytu (Załącznik nr 1 do *Sprawozdania* str. 1, wiersz „Uwagi ogólne” poz. 1):

„Na fakturach za usługi hotelowe rozliczanych w ramach delegacji służbowych jako odbiorca wskazana jest osoba w delegacji, a nie Delegatura NIK. Pomimo, że rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej nie nakłada obowiązku dokumentowania kosztów noclegów fakturami (rachunkami) wystawionymi na podmiot delegujący pracownika, w naszej ocenie wprowadzenie takiej wewnętrznej regulacji przyczyni się do zwiększenia kontroli nad kosztami podróży służbowych”.

Stanowisko NIK:

Uwaga jest niezasadna, bowiem procedury wewnętrzne NIK dopuszczają możliwość wystawienia faktur za noclegi na NIK lub jej pracownika.

Uzasadnienie:

Zgodnie z treścią § 15 ust. 12a zarządzenia Nr 23/2015 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 17 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia w Najwyższej Izbie Kontroli dokumentacji przyjętej polityki rachunkowości oraz procedur kontroli finansowej (ze zm.) oraz stosownie do zapisów § 15 ust. 13 zarządzenia Nr 1/2019 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Najwyższej Izbie Kontroli dokumentacji przyjętej polityki rachunkowości: zwrot kosztów noclegu podczas podróży służbowej może być udokumentowany na podstawie faktury/rachunku wystawionymi na NIK lub jej pracownika.

Audytor nie uzasadnił, dlaczego jego zdaniem, wystawienie faktury na podmiot delegujący pracownika mogłoby się przyczynić do zwiększenia kontroli nad kosztami podróży służbowej, nie wskazał również na ryzyka z tym związane. Jak podaliśmy wcześniej (odnosząc się do pkt 3.1, str. 38 *Sprawozdania*), faktura za noclegi jest załącznikiem do rozliczenia rachunku kosztów podróży i nie funkcjonuje jako odrębny dokument księgowy, i to niezależnie od tego czy jest wystawiona na pracodawcę czy pracownika. Nie istnieje zatem żadne ryzyko dokonania np. podwójnej płatności. Dokument rozliczenia kosztów podróży, obejmujący kompleksowe rozliczenie kosztów podlega sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym. Dla potrzeb tego sprawdzenia nie ma znaczenia na kogo wystawiona jest faktura. Istotą kontroli w tym zakresie jest ustalenie czy faktura dotyczy noclegów faktycznie delegowanego pracownika, a to znajduje potwierdzenie w innych informacjach i dokumentach załączonych do rozliczanej delegacji. Dlatego też, nie można zgodzić się ze stanowiskiem Audytora, iż wystawienie faktury na podmiot delegujący pracownika przyczyni się do zwiększenia kontroli nad kosztami podróży służbowych.

Ustalenie audytu (Załącznik nr 1 do *Sprawozdania* str. 1, wiersz „Uwagi ogólne” poz. 2):

„W Delegaturach przyjęto zasadę, iż pracownicy rozliczają się z kosztów podróży po zakończeniu kontroli, która w niektórych przypadkach trwa nawet do 3 m-cy. Celowym jest przyspieszenie terminów rozliczania podróży służbowych.”

Stanowisko NIK:

Uwaga jest niezasadna, bowiem koszty podróży służbowych rozliczane są w terminach wynikających z przepisów powszechnie obowiązujących.

Uzasadnienie:

Jak wynika z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej² pracownik dokonuje rozliczenia kosztów podróży krajowej lub podróży zagranicznej nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia tej podróży. Specyfika zadań realizowanych przez kontrolerów NIK jest szczególna, i wymaga długookresowych podróży służbowych. Pracownicy składają rozliczenie z delegacji, zgodnie z przepisami, po jej zakończeniu.

Przepisy prawa nie określają maksymalnego czasu trwania podróży służbowej, jak również nie wprowadzają obowiązku dzielenia rozliczenia trwającej w sposób nieprzerwany delegacji. Proponowane przez Audytora dzielenie delegacji i związanych z tym rozliczeń nałożonyby na kontrolerów i pozostałych pracowników NIK, dodatkowe czasochłonne obowiązki. Zdaniem NIK byłoby to nieuzasadnione uwzględniając kryterium celowości i gospodarności. Zwracamy

² Dz. U. z 2013 r., poz. 167.

jednocześnie uwagę, że Audytor nie wskazał w jakim celu należałoby przyspieszyć termin rozliczenia podróży służbowych.

Ustalenie audytu (Załącznik nr 1 do *Sprawozdania* str. 1-2, wiersz „Delegatura Kraków” poz. 1-2 oraz str. 4, wiersz „Delegatura Gdańsk” poz. 1-3):

„Jednakże, sposób dokonywania rozliczenia podróży służbowych uniemożliwia ocenę, czy deklarowany kilometraż nie obejmuje dystansu deklarowanego jako dojazdu środkami komunikacji miejscowej (co świadczyłoby, że jedna z tych należności nie przysługuje delegowanemu)”.

Stanowisko NIK:

Uwaga jest niezasadna, bowiem szczegółowa analiza dokumentów załączonych do przedmiotowych rozliczeń wskazuje na prawidłowość rozliczenia podróży.

Uzasadnienie:

Szczegółowa analiza rozliczenia delegacji opisanych przez Audytora w załączniku do *Sprawozdania* wskazuje, że w ramach tych delegacji korzystano zarówno z samochodu prywatnego jak i komunikacji miejscowej, w tym występowały przypadki dojazdu samochodem do hotelu w miejscowości oddelegowania, a następnie dojazdu do jednostki kontrolowanej środkami komunikacji miejscowej. Takie rozwiązanie jest zalecane szczególnie w miastach o strefach płatnego parkowania dla uniknięcia ewentualnych dodatkowych kosztów. Rachunek ekonomiczny w takich przypadkach wskazuje, że takie rozwiązanie jest korzystniejsze dla pracodawcy. W tej sytuacji delegowany był uprawniony do uzyskania należności z tytułu używania samochodu prywatnego jak i ryczałtu na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej.

Sposób rozliczenia delegacji i załączone do niej dokumenty umożliwiały pełną weryfikację należności delegowanego pracownika. Ocena czy przysługiwały pracownikowi należności za przejechane kilometry samochodem prywatnym i należności z tytułu ryczałtu za przejazdy wynikała wprost ze szczegółowej analizy przejechanych kilometrów w powiązaniu z oświadczeniem pracownika i logiczną zależnością pomiędzy kilometrami dojazdu do hotelu lub do jednostki kontrolowanej. Taka analiza w ramach sprawdzania i zatwierdzania dokumentów pozwoliła na weryfikację prawidłowości rozliczenia. Zatem nie było możliwości naliczenia i wypłacenia podwójnej należności i nie jest uzasadnione twierdzenie, że jedna z tych należności nie przysługiwała. Podkreślić należy, że Audytor nie stwierdził przypadku podwójnej wypłaty należności, a jedynie wyraził swoje przypuszczenie, co do możliwości wystąpienia takiego zdarzenia.

Ustalenie audytu (Załącznik nr 1 do *Sprawozdania* str. 3, wiersz „Delegatura Kraków” poz. 4 i 6):

„Jako miejsce rozpoczęcia i zakończenia podróży ustalono miejsce zamieszkania pracownika, tj. Bochnia. Natomiast zgodnie z Pismem okólnym nr 2/2016 Dyrektora Generalnego NIK z dnia 25.03.2016 r. (pkt 5) miejscowość rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej powinna być każdorazowo ustalana w oparciu o rachunek ekonomiczny korzystniejszy dla pracodawcy. Miejscem rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej winien być Kraków.”

Stanowisko NIK:

Uwaga jest niezasadna, bowiem rachunek ekonomiczny, o którym mowa w piśmie okólnym nr 2/2016 Dyrektora Generalnego NIK, wskazuje na zasadność ustalenia Bochni jako miejsca rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej.

Uzasadnienie:

Na wstępie należy zaznaczyć, że pismo okólne nr 2/2016 Dyrektora Generalnego NIK z dnia 25.03.2016 r. wskazuje, że podejmując decyzję o miejscu rozpoczęcia i zakończenia delegacji należy kierować się rachunkiem ekonomicznym. W piśmie załączono jedynie przykłady możliwych do zastosowania rozwiązań, choć oczywistym jest, że przykłady te nie wyczerpują pełnego katalogu mogących wystąpić w praktyce przypadków, w tym uwarunkowanych istniejącymi połączeniami komunikacyjnymi.

W opisanych przez Audytora przypadkach mamy do czynienia z podróżą odbywaną środkiem lokomocji PKP. Zauważyć należy, że pracownik wystąpił o zgodę na przejazd do Warszawy z miejsca zamieszkania. Cena za przejazd Bochnia – Warszawa jest niższa, niż na trasie Kraków – Warszawa (i z powrotem). Cena biletu Bochnia – Warszawa PKP IC wyniosła 114,80 zł, podczas, gdy na trasie Kraków – Warszawa PKP IC wynosiła 150,00 zł. Zatem rachunek ekonomiczny wskazywał, że jako miejsce rozpoczęcia i zakończenia podróży należało ustalić Bochnię. Natomiast Audytor w swoich ustaleniach całkowicie pominął rachunek ekonomiczny i przyjął wprost jako punkt odniesienia – nie mający zastosowania ze względu na odrębne uwarunkowania komunikacyjne – przykład z wyżej wymienionego pisma okólnego.

2.2. ZALECENIE DOTYCZĄCE DELEGACJI

Ustalenie audytu (punkt 4.1, str. 40 Sprawozdania):

„Kompleksowo uregulować materię podróży służbowych pracowników Najwyższej Izby Kontroli, w tym w zakresie określenia i dokumentowania kilometrów przebiegu pojazdu, czasu rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej oraz zapobiegania zdublowaniu zwrotu wydatków. Zwiększyć kontrolę wewnętrzną nad rozliczeniami podróży służbowych”.

Stanowisko NIK:

Zalecenie jest niezasadne, bowiem materia podróży służbowych była kompleksowo uregulowana w zarządzeniu Nr 23/2015 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 17 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia w Najwyższej Izbie Kontroli dokumentacji przyjętej polityki rachunkowości oraz procedur kontroli finansowej (ze zm.), zarządzeniu Nr 1/2019 Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 14 stycznia 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Najwyższej Izbie Kontroli dokumentacji przyjętej polityki rachunkowości oraz pismach okólnych, tj.: nr 1/2016 Dyrektora Generalnego NIK z 25 marca 2016 r. w sprawie zasad rozliczania kosztów używania przez pracowników NIK samochodów osobowych nie będących własnością pracodawcy zmienionym pismem okólnym nr 4/2016 z dnia 31 maja 2016 r. oraz nr 2/2016 Dyrektora Generalnego NIK z dnia 25 marca 2016 r. w sprawie zasad ustalania miejscowości rozpoczęcia i zakończenia podróży służbowej na obszarze kraju pracowników NIK, zmienionym pismem okólnym nr 5/2016 z dnia 31 maja 2016 r.

Nie jest więc zasadne wprowadzanie dodatkowych regulacji zapobiegających zdublowaniu zwrotu wydatków gdyż nie wystąpiły takie przypadki, a materia podróży służbowych jest kompleksowo uregulowana w przepisach wewnętrznych. Racjonalność działania kierownika jednostki wskazuje na to, że regulacje wewnątrz powinny uwzględniać ryzyko wystąpienia określonych nieprawidłowości. W przypadku NIK ryzyko zdublowania zwrotu wydatków jest minimalne, a ponadto taka nieprawidłowość w badanym trzyletnim okresie nie wystąpiła.

Nie jest zasadne również zalecenie zwiększenia kontroli wewnętrznej nad rozliczeniami podróży służbowych, bowiem w wyniku audytu nie stwierdzono nieprawidłowości w rozliczeniu delegacji jak również nie stwierdzono, że kontrola wewnętrzna była nieskuteczna w tym zakresie.

3. STANOWISKO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

3.1. PRZESŁANKI TRYBU NEGOCJACYJNEGO

Ustalenie audytu – zalecenia do *Przesłanek trybu negocjacyjnego* (punkt 4, str. 40 *Sprawozdania*):

„Doprecyzować brzmienie Zarządzenia nr 55/2014 w zakresie przesłanek udzielania zamówienia w trybie negocjacyjnym oraz rozważyć zasadność części z tych przesłanek.”

Stanowisko NIK:

Zalecenie jest niezasadne, bowiem na dzień wydania tego zalecenia jest ono bezprzedmiotowe. Zarządzenie, które zdaniem Audytora powinno być doprecyzowane, jest już uchylone ze względu na zmianę od dnia 1 stycznia 2021 r. ustawy Prawa zamówień publicznych. W oparciu o nowe przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych opracowano i wprowadzono nowe zarządzenia.

4. OMYŁKI PISARSKIE W TREŚCI SPRAWOZDANIA

W trakcie analizy przedłożonego *Sprawozdania* zauważono poniższe omyłki natury pisarskiej:

1. str. 13 tiret siódmy: jest „lubuskiego” powinno być „lubelskiego”;
2. str. 16 akapit czwarty, wiersz pierwszy: jest „na podstawie dysponenta” powinno być „na poziomie dysponenta”;
3. str. 17 akapit piąty, wiersz piąty: jest „przepisach”, powinno być „terminach”;
4. str. 19 wiersz trzeci, kolumna trzecia: jest „35 993,04” powinno być „36 700,94”;
5. str. 19 wiersz ostatni: jest „1.048.562,88” powinno być „1.003.892,64”;
6. str. 20 wiersz pierwszy: jest „2017 r.” powinno być „2016 r.”;
7. str. 20 pozycja 8 tabeli, kolumna trzecia: jest „3 128,3” powinno być „3 218,3”;
8. str. 21 pozycja 34 tabeli, kolumna czwarta: jest „1 157,0” powinno być „1 570,0”;
9. str. 22 pozycja 38 tabeli, kolumna szósta: jest „280 950,2” powinno być „281 798,9”;
10. str. 22 akapit drugi, tiret pierwszy: jest „1,23%” powinno być „1,53%”;
11. str. 22 akapit drugi, tiret drugi: jest „2,29%” powinno być „1,98%”;
12. str. 25 pozycja 3 tabeli, kolumna czwarta: jest „2000” powinno być „≥ 2000”;
13. str. 25 pozycja 4 tabeli, kolumna czwarta: jest „191” powinno być „≥ 200”;
14. str. 26 pozycja 2 tabeli, kolumna czwarta: jest „20%” powinno być „≥ 20%”;
15. str. 26 pozycja 3 tabeli, kolumna czwarta: jest „1950” powinno być „≥ 1950”;
16. str. 26 pozycja 4 tabeli, kolumna czwarta: jest „190” powinno być „≥ 190”;
17. str. 26 pozycja 5 tabeli, kolumna czwarta: jest „10 500” powinno być „> 10 500”;
18. str. 29 akapit pierwszy: należy wykreślić wyrazy „określonej w planie finansowym w kwocie”, a kwotę „288.676.000,00 zł” zastąpić kwotą „287.391.674,22” (jak wynika z ostatniej pozycji tabeli nr 10);
19. str. 38 akapit pierwszy, tiret szósty: jest „maja” powinno być „marca”.

Omówienie omyłki wskazanej w pkt 9-11 powyżej.

Jak wynika z Tabeli nr 4 *Sprawozdania* „Wydatki planowane i zrealizowane w latach 2017-2019 (w układzie rzeczowo – finansowym) w tys. zł” suma wydatków poniesionych w 2018 r. wynosi 280 950,2 tys. zł. Wskazana przez audyt wartość „280 950,2” tys. zł jest niewłaściwa, bowiem całkowita wartość wydatków zrealizowanych w 2018 r. powinna wynieść „281 798,9” tys. zł.

W dniu 23 sierpnia 2021 r. Audytor sporządził Erratę do *Sprawozdania*. W przedmiotowym dokumencie Audytor nie dokonał sprostowania całkowitej wartości kolumny szóstej na prawidłową kwotę, ale zmienił na str. 22, wiersz pierwszy (poz. 36), kolumnę szóstą z brzmienia pierwotnego „5 258,5” na „4 409,8”. Audytor nie wyjaśnił przyczyny sprostowania tejże kolumny. Różnica pomiędzy pierwotnym brzmieniem a treścią po zmianie wynosi 848,7 tys. zł i dotyczy tzw. wydatków niewygasających. Rzeczony wydatki niewygasające, w świetle brzmienia art. 181 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, zostały ustalone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego⁴ i obejmowały zakup serwerów (poz. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia). Wymaga wyjaśnienia, że stosownie do przepisu art. 181 ustawy o finansach publicznych intencją ustawodawcy jest przyjęcie, iż wydatki dokonywane na podstawie rozporządzenia o wydatkach niewygasających zaliczane są – w pełnej wysokości przewidzianej w rozporządzeniu – do wydatków budżetu państwa na rok, w którym rozporządzenie zostanie wydane. Tym samym kwota 848,7 tys. zł powinna zostać, w świetle brzmienia art. 181 ustawy o finansach publicznych, uwzględniona jako wydatki wykonane w roku ich ustalenia, tj. w 2018 roku. Tak też to uczyniła Najwyższa Izba Kontroli w rocznym sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetu państwa za rok 2018 r.

Mając na uwadze powyższe Audytor niezasadnie dokonał sprostowania na str. 22, wiersz pierwszy (poz. 36), kolumnę szóstą *Sprawozdania*, zaś prawidłowa wartość to „5 258,5” tys. zł, w tym kwota 848,7 tys. zł wydatków niewygasających. W konsekwencji całkowita wartość wydatków zrealizowanych w 2018 r., to kwota 281 798,9 tys. zł. Dodatkowo wymaga zaznaczenia, że wykazane dane przez Audytora pozostają w sprzeczności z szeregiem dokumentów i zatwierdzonych aktów. Należy w tym miejscu wymienić wspomniane roczne sprawozdanie z wykonania planów wydatków budżetu państwa za rok 2018 r. oraz sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. w zakresie części budżetowej 07 – Najwyższa Izba Kontroli, które uzyskało pozytywną opinię Komisji do Spraw Kontroli Państwowej, zaś sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. zostało zatwierdzone uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 lipca 2019 r.⁵

Konsekwencją wskazania nieprawidłowej wartości kolumny szóstej jest błędnie wyliczenie przez Audytora procentowego wzrostu wydatków ogółem w porównaniu do roku 2017 i 2018 (str. 22 akapit drugi, tiret pierwszy i drugi). Prawidłowe wartości to odpowiednio 1,53% i 1,98%, na co wskazano w pkt 10 i 11 powyżej.

Należy podkreślić, że ww. uwagi mają na celu jedynie doprecyzowanie treści dokumentu dla wyeliminowania jakichkolwiek, potencjalnych wątpliwości.

z upoważnienia
Prezesa Najwyższej Izby Kontroli

DYREKTOR GENERALNY
Najwyższej Izby Kontroli

Janina Bielak

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2021 r.

³ Dz.U., z 2017 r., poz. 2077 ze zm.

⁴ Dz.U., poz. 2346.

⁵ Dz.U., poz. 734.